

Spis treści

Wstęp.....9

Rozdział 1

Realizacja płynnego mówienia w procesie habituacji - aspekty kognitywne13

1.1.Automatyzacja ścieżki kognitywnej aktu komunikacji
13

1.2.Płynność mówienia a komunikacja 15

1.3.Rozwojowa niepłynność mówienia a jąkanie wczesnodziecięce
..... 18

Rozdział 2

Dysfunkcje w akwizycji języka 23

2.1.Językoznanstwo kognitywne a akwizycja języka 23

2.2. Kognitywno-lingwistyczne podejście do zaburzeń płynności mówienia

o charakterze jąkania 26

2.2.1. Historyczne przesłanki podejścia kognitywno-
-lingwistycznego w jąkanii 26

2.2.2.Konceptualne modele definicji języka i jąkania 27

2.2.3. Przegląd badań i opisów klinicznych konceptualnych modeli jąkania i języka 29

Rozdział 3

Etiologia jąkania, diagnostyka i terapia logopedyczna jākających się . 45

3.1.... Etiologia jākania 45

3.1.1.Definicje jākania 45

3.1.2.Teorie jākania 48

3.1.3.Częstość występowania jākania a organizacja mózgu
56

3.2.Diagnoza jākających się 59

3.2.1.Pojęcia i modele diagnozy logopedycznej 59

3.2.2.Wybrane metody diagnostyczne jākających się 62

3.3....Terapia jākających się 74

3.3.1.Ogólne założenia terapii logopedycznej 74

3.3.2.Metody terapii jākających się 75

3.3.3.Funkcjonowanie głosek w jākaniu i terapii jākających się
76

3.3.4.Związek fonologii z logopedią w jākaniu (niektóre aspekty terapeutyczne) 78

3.3.5.Zachowanie spółgłosek w terapii jākania 81

3.3.6.Zachowanie samogłosek w terapii jākania 83

3.3.7.Podstawy zmodyfikowanego programu psychofizjologicznej terapii jākających się 90

3.3.8. Efektywność grupowej terapii jākających się prowadzonej

w warunkach intensywnego programu terapeutycznego 104

Rozdział 4

Założenia metodologiczne badań prototypowo zaburzonej,
niepłynnej

realizacji jednostek mowy i objawów pozajęzykowych 119

4.1.Problematyka badań i hipotez)' empiryczne 119

4.2.Metody badań .. 121

4.3.Procedura badań zmienne i charakterystyka badanych 122

Rozdział 5

Wyniki badań własnych nad prototypowością jąkania się w
odpowiednich grupach wiekowych ze wskazaniem na aplikację
127

5.1.Opis badań statystycznych 127

5.2.Porównanie frekwencji występowania niepłynnej realizacji
jednostek mowy i innych symptomów jąkania na tle grup
wiekowych 130

5.2.1.Analiza wyników badań nad typem jąkania tonicznego
130

5.2.1.1. Występowanie jąkania o typie blokowania tonicznego
na poziomie głoski 132

5.2.1.2.Występowanie jąkania o typie tonicznym na poziomie
samogłoski ... 135

5.2.1.3.Występowanie jąkania o typie tonicznym na poziomie
spółgłoski.... 136

5.2.1.4.Występowanie jąkania o typie tonicznym równolegle na
poziomie samogłoski i spółgłoski 137

5.2.1.5. Występowanie jąkania o typie tonicznym na poziomie
napiętej pauzy ... 139

5.2.1.6.Występowanie jąkania o typie tonicznym na poziomie
napiętej pauzy przed samogłoską 141

5.2.1.7.Występowanie jąkania o typie tonicznym na poziomie
napiętej pauzy przed spółgłoską 142

5.2.1.8.Występowanie jąkania o typie tonicznym na poziomie
napiętej pauzy równolegle przed samogłoską i spółgłoską
143

5.2.1.9.Występowanie jąkania o typie tonicznym na poziomie
nienaturalnego przedłużania głoski 144

5.2.1.10.Występowanie jąkania o typie tonicznym na poziomie
nienaturalnego przedłużania samogłoski 148

5.2.1.11.Występowanie jąkania o typie tonicznym na poziomie
nienaturalnego przedłużania spółgłoski 149

5.2.1.12.Występowanie jąkania o typie tonicznym na poziomie
nienaturalnego przedłużania równolegle samogłoski i
spółgłoski 150

5.2.2.Analiza wyników badań w zakresie blokowania klonicznego
..... 151

5.2.2.1.Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie
głoski .. 153

5.2.2.2. Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie
samogłoski ... 155

5.2.2.3.Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie

spółgłoski	156
5.2.2.4. Występowanie jąkania o typie klonicznym równolegle na poziomie samogłoski i spółgłoski	156
5.2.2.5. Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie sylaby ..	157
5.2.2.6. Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie sylaby otwartej z samogłoską i nagłosową spółgłoską zwarto-wybuchową	159
5.2.2.7. Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie sylaby otwartej z nagłosową spółgłoską inną niż zwarto-wybuchowa	160
5.2.2.8. Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie sylaby zamkniętej z nagłosową samogłoską i spółgłoską zwarto-wybuchową	161
5.2.2.9. Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie sylaby zamkniętej z nagłosową spółgłoską (poza zwarto-wybuchową)	162
5.2.2.10. Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie wyrazu ..	163
5.2.2.11.. Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie wyrazu z nagłosową samogłoską i spółgłoską zwarto-wybuchową następnego wyrazu	166
5.2.2.12. Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie wyrazu z pozostałymi spółgłoskami (poza zwarto-wybuchowymi) kolejnego wyrazu w zdaniu	168
5.2.2.13. Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie frazy ...	169
5.2.2.14. Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie frazy z nagłosową samogłoską i spółgłoską zwarto-wybuchową kolejnego wyrazu frazy .	172
5.2.2.15. Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie frazy z pozostałymi nagłosowymi spółgłoskami (poza zwarto-wybuchowymi) pierwszego wyrazu kolejnej frazy	173
5.2.2.16. Występowanie jąkania o typie klonicznym na poziomie zdania ..	175
5.2.3...Występowanie jąkania o typie kloniczno-tonicznym z zaznaczeniem rodzaju głoski	179
5.3. Ocena występowania innych objawów i zjawisk pozajęzykowych towarzyszących jąkaniu	183
5.3.1.....Ocena częstotliwości jąkania	183
5-3.2. Ocena częstotliwości jąkania (w skali 5-stopniowej) w mowie spontanicznej i czytaniu tekstu w badanych grupach	185
5.3.3. Ocena tempa mówienia w mowie spontanicznej i czytaniu tekstu w badanych grupach	187

5.3.4.	Ocena czasu trwania momentów niepełności (w 5-stopniowej skali) w badanych grupach	190
5.3.5.	Występowanie nienaturalnych reakcji (objawów neuromięśniowych, wegetatywnych i psychologicznych, tzw. współruchów, w skali 5-stopniowej) w badanych grupach	192
5.3.6.	Występowanie objawów logofobicznych (w skali 5-stopniowej) w badanych grupach	194
	Podsumowanie	199
	Bibliografia	205
	Spis tabel	221
	Aneks	225